

Heti gazdasági figyelő - HORVÁTORSZÁG

Makrogazdasági hírek

A vártnál magasabb a horvát GDP növekedése

A Horvát Statisztikai Hivatal (DZS) közleménye szerint a tavalyi év utolsó negyedében a 2022. év III. negyedéhez képest a növekedés 0,9%-os volt, 2022-ben éves szinten a GDP 6,3%-kal növekedett. A gazdasági növekedésről mind a kormány, mind a gazdasági elemzők elismerően nyilatkoztak, a jó gazdasági teljesítményt feltételezhetően az EU-s támogatások jobb felhasználása okozta. Az állami beruházások 6,8%-kal, az áruk és szolgáltatások kivitele 14,2%-kal, a behozatal pedig 14,6%-kal növekedett. A lakossági fogyasztás a magas infláció ellenére csak 1,3%-kal növekedett, ami komoly csökkenés az előző negyedévi 5%-os növekedéséhez képest.

Horvátországban az élelmiszer- és italárak csaknem 20%-kal magasabbak, mint 2021 decemberében

Az Európai Élelmiszeripari Unió és az Eurostat adatai szerint Horvátországban az élelmiszerek és italok kiskereskedelmi árai 2022 decemberében 19,7%-kal voltak magasabbak, mint 2021 decemberében. Martin Ervacic, az NTL hazai tulajdonú kiskereskedelmi lánc igazgatója szerint a kereskedelmi szektorban 2022. év folyamán az energia költségek megkétszereződtek, míg a munkaerővel kapcsolatos költségek 17%-kal növekedtek. Elutasítja a médiában megjelent állításokat, miszerint az élelmiszer- és italárak növekedésének kizárólagos okozói a kereskedők, mert szerinte a kereskedelmi felár a 2021. évi 2,5-3%-ról 1,5%-ra csökkent. Ervacic szerint továbbra is várható az élelmiszerek és italok árának mérsékelt növekedése, hiszen emelkedik a műtrágya ára, ami drágábbá teszi a termelést és közvetve a késztermékeket.

Februárban lassult az infláció Horvátországban, de még mindig 3,2%-kal magasabb, mint az euróövezet átlaga

A Horvát Statisztikai Hivatal (DZS) első becslése alapján, az egymást követő harmadik hónapban lassul az infláció mértéke Horvátországban. Februárban az infláció mértékét 11,9%-ra becsüli a DZS. Az élelmiszerek, italok és dohánytermékek árának évközi emelkedése 15,4%-ról 15%-ra lassult, ugyanez a mutató az energiaárak esetében 13,8-ról 13,4%-ra, a szolgáltatásoké pedig 9,3%-ról 8,9%-ra csökkent. A DZS adatai arra engednek következtetni, hogy az infláció Horvátországban jelentősebb mértékben lassult, mint más európai országokban. Ezzel viszont csak enyhült a különbség a horvát és a többi euróövezeti tagállam mutatói között, ugyanis az infláció Horvátországban jelenleg még mindig 3,2 százalékponttal magasabb, mint az euróövezet országainak átlagértéke. A gazdasági elemzők becslése szerint 2023-ban Horvátországban 6,5%-os infláció várható, a tavalyi 10,8%-hoz képest. Az előző években az energiahordozókat és a nyersanyagokat, a kedvező beszerzési szerződéseknek köszönhetően, sikerült ugyan jó áron importálni és ennek köszönhetően megfékezni a drasztikus áremelkedéseket, de 2023-ban a horvát vállalatok számára ez a lehetőség már nem adott.

Regionális hírek

December 31-ig lehet benyújtani a kérvényeket a földrengésben károsult épületek felújítására

Miután 2023. február 23-án életbe lépett a földrengésben károsult épületek felújításáról szóló új törvény, az Építésügyi, Területrendezési és Állami Vagyongkezelési Minisztérium új programtervet dolgozott ki, és bocsájtott nyilvános vitára. A programban rögzítették azokat az intézkedéseket, amelyek a földrengésben károsult középületekre, üzleti és lakóépületekre, valamint családi házakra vonatkoznak. A kártérítési igényeket ez év december 31-ig lehet benyújtani, a Minisztérium pedig a programmal összhangban, az érintett épület sérülésének mértékétől függően dönt az épületek felújításáról és/vagy az anyagi támogatás szintjéről. Az anyagi támogatást az épületek szerkezeti felújítására, javítására, vagy az épület bontási

költségeinek fedezésére, illetve új családi ház vagy lakás vásárlásának költségtérítésére is lehet kérvényezni. A helyi önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanok esetében a hosszútávú lakhatást a helyi önkormányzatoknak kell biztosítaniuk, az állami tulajdonú ingatlanok pedig az Állami Ingatlanforgalmazási Ügynökség irányítása alá tartoznak.

Eszék-Baranya megye 2023-ban 430 ezer euróval támogatja a mezőgazdasági vállalkozásokat

Eszék-Baranya megye az idén 13-ról 20-ra emelte azon mezőgazdasági vállalkozások számát, amelyek pénzügyi támogatásban részesülnek, a támogatás összegét pedig a tavalyi 370 ezer euróról 433 ezer euróra növelte. Ivan Anusic főispán elmondta, hogy a mezőgazdaságot – mint a térség elsődleges termelőágazatát – az infrastruktúrába irányuló befektetésekkel (pl. öntözőrendszerek, regionális gyümölcs- és zöldségdisztribúciós központok), illetve közvetlen támogatásokkal is erősíteni kell. Az említett elképzelésekkel összhangban a mezőgazdasági vállalkozók számára a megyei költségvetésben elkülönített támogatások összege az idén 17%-kal emelkedik. A pályázati támogatási igényeket november 15-ig lehet megküldeni. A támogatás mértéke változó, bizonyos befektetések esetében a teljes beruházás akár 80%-a is megítélhető.

Vállalati hírek

Kiváló üzleti eredményeket ért el Horvát Postabank (HPB)

A HPB nettó nyeresége 2022-ben 128 M euró volt, ami többszöröse a bank eddig elért legjobb eredményének. A HPB Csoport tavaly sikeresen megvásárolta a szankciók alatt álló orosz Sberbankot, amely a csoporton belül Új Horvát Bank (Nova Hrvatska Banka) név alatt folytatta működését. Az új bank az anyacég kiváló eredményéhez a kamatokból és egyéb díjakból származó jelentős bevétellel járult hozzá, mellyel kompenzálni tudta a költségek növekedéséből eredő plusz kiadásokat. A Csoport vagyonának 1,85 Mrd eurós, valamint a bank vagyonának 876 M eurós növekedése szintén a legjobb eredmény a HPB fennállása óta. Az említett akvizíciónak köszönhetően a HPB a piaci részesedése alapján az ötödik legnagyobb horvát bankká vált.

Rekordértékű osztalékot fizet részvényeseinek a Zágrábi Bank (ZABA)

Az elsők között jelentette meg a 2022-es üzleti eredményeit a legnagyobb horvát bank, a Zagrebacka Banka (ZABA). A bank nettó nyeresége 237,6 M euró volt, ami 10%-kal kevesebb, mint 2021-ben, de a bank vezetése bejelentette, hogy az április elején megtartandó részvényesi közgyűlésen a tavalyi évinél jelentősen nagyobb osztalék fizetését fogja javasolni. Részvényenként várhatóan 1,69 euró kifizetésére fog sor kerülni (0,74 euró a tavalyi év nyereségből, míg 0,95 euró az előző évek nyereségéből). Ez azt jelenti, hogy bank összesen 541 M eurót fog kifizetni osztalékként, ami a legnagyobb összeg a ZABA fennállása óta. A tavalyi év nyeresége után járó osztalék kifizetését májusra, a fennmaradó rész kifizetését pedig októberre tervezik. Az osztalék legnagyobb része a 96,2%-os többségi tulajdonosnak, az UniCredit banknak jár, több mint 520 M euró, a fennmaradó összeg, mintegy 20 M eurón a kisebb részvényesek osztoznak, elsősorban a nyugdíjalapok és az igazgatótanács egykori tagjai.

Megkezdődött Zágrábban az első Pullman luxusszálloda építése

Az idei év végére, de legkésőbb a jövő év elejére elkészül az Accor - a világ egyik legismertebb szállodaüzemeltető - prémium márkaneve alatt működő Pullman Hotel 200 szobával a City Island Zagreb üzleti komplexumban. A szálloda a Majils Perbandaran Port Dickson (MPPD) befektető és az Accor együttműködésének beruházása, csakúgy, mint a tavaly júniusban megnyitott Mövenpick Hotel. A szállodaüzemeltető 2024 folyamán tervezte megnyitni az első Mövenpick szállodáját a spliti Znanon is, de az építőanyagok drasztikus drágulása miatt a szálloda befejezésének határideje egyelőre nem ismert. A zágrábi Pullman egyike lesz a vállalat 53 készülő szállodájának, a már működő 146 mellett, melyek 41 különböző országban találhatóak. A zágrábi Pullman Hotel nyitása várható Dohában, Indonéziában, Szingapúrban, Kínában, valamint Bulgáriában is. Az Accor által üzemeltetett

Pullman szállodák műépítészeti jellege kiemelkedő, és ezen hotelek mindegyike alkalmas kongresszusok megtartására.

Az Atlantic Csoport 900 M euró bevételre számít 2023-ban

Az Atlantic Csoport rekordértékű, 850 M eurós bevétellel zárta a 2022-es évet, ami 11,8%-os növekedést jelent az előző évhez viszonyítva. 2023-ban a tavalyinál is magasabb, 900 M eurós bevételre számítanak. Az Atlantic az optimizmusát arra építi, hogy a nyersanyagok és a csomagolóanyag árak csökkennek az idei évben, valamint arra, hogy Horvátország euró- és a schengeni övezetbe történő belépése növelni fogja a Horvátországba érkező külföldi turisták számát. Az Atlantic Csoport a bevételének egyharmadát Horvátországban, egynegyedét Szerbiában, 17%-át a szlovén piacon, a fennmaradó bevételeit pedig egyéb piacokon valósította meg, ebből 14 M eurót az orosz piacon. Az Atlantic 2022-ben 26 M euró nettó nyereségre tett szert, ami 43%-os csökkenést jelent a 2021-es évhez képest. A vállalat EBIDTA-ja is csökkent 20,6%-kal, amit a nyersanyagok, az energia, és a logisztikai költségek árának növekedése okozta.

Nem lesz köteles extraprofit adót fizetni a Podravka

A Podravka tavalyi nettó nyeresége 49 M euró volt, ami 19,5%-kal több mint a 2021-es évben. Mivel a kaproncai (Koprivnica) élelmiszer- és gyógyszeripari csoport által realizált nyereség az elmúlt négyév átlagához képest nem haladta meg a meghatározott 20%-os határértéket, a vállalatnak nem kell extraprofit adó fizetnie. A Podravka Csoport teljes bevétele tavaly meghaladta a 663,6 M eurót, ami 8,5%-os növekedést jelent az előző évhez képest. Az élelmiszerágazat részesedése 78%, a növekedés ebben az ágazatban 9,2%-os, értéke 485,8 M euró értékű. A gyógyszerágazat 6%-os növekedéssel 144,7 M euró bevételt biztosított a vállalatnak. A Podravka legnagyobb piacai Horvátország és Szlovénia, ahol a cég 333,13 M euró árut értékesített (11%-os növekedés). Kelet-Európában az ukrajnai háború miatt csaknem 10%-os volt a bevételecsökkenés.

A Knauf Csoport új 120 M eurós befektetést valósít meg Horvátországban

A Varasd megyei Novi Marof település mellett döntött a Knauf Insulation 120 M euró értékű beruházását illetően, amit szoros versenyben egy szlovéniai és egy szlovákiai helyszínnel szemben nyert el a horvát település. A végleges döntés azután született meg, hogy Alexander Knauf megbeszélést folytatott Davor Filipovic gazdasági és fenntartható fejlődési miniszterrel. A Knauf Csoport már a '80-as évek óta rendelkezik szigetelőanyag gyártási egységgel Novi Marofban. Az építkezés jövő év elején kezdődik, a termelés pedig 2025-ben. A befektetés új berendezések és gépek telepítését, valamint az üzem bővítését foglalja magába, a termékskála pedig nagyjából fennmarad, néhány új, környezetbarát termék megjelenése mellett. A jelenlegi 236 alkalmazottal működő vállalat az új befektetést követően 70 új dolgozót kíván felvenni.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Horvátország